

Micha

Micha 1

1. Het woord des HEEREN, dat geschied is tot Micha Die onderscheiden moet worden van die anderen *Micha*, de zoon van *Jimia*, die geprofeteerd heeft ten tijde van Achab en Josafat; 1 Kon. 22:8, enz.; 2 Kron. 18:7, enz., den Morastiet, in de dagen van Jotham, Achaz en Jehizkia, Ten tijde van deze koningen heeft Jesaja ook geprofeteerd, Jes. 1:1. Zie van de regering van deze koningen 2 Kon. 15. tot en met 2 Kon. 21: en 2 Kron. 27: tot en met 2 Kron. 33. koningen van Juda; dat hij gezien heeft Dat is, welk woord hem van God door gezichten is geopenbaard. Zie Ezech. 13:3; Amos 1:1, enz. over Samaria en Jeruzalem Dat is, het koninkrijk Israël, of van de tien stammen, en het koninkrijk van Juda. Samaria was de koninklijke hoofdstad van Israël, gelijk Jeruzalem van Juda..
2. Hoort, gij volken altemaal Hebr. *volken*, *die*, of *zij alle*, gelijk elders; een figuurlijke verdagvaarding van alle volken en creaturen, om te verschijnen en te helpen in het oordeel van God, dat Hij over zijn volk wilde uitspreken. Verg. Deut. 32:1; Ps. 50:1; Jes. 1:2; Jer. 6:18,19; Amos 3:9. Verg. ook onder Micha 6:1,2. Sommigen verstaan door de *volken* al de stammen van Gods volk, en door *de aarde Anders, land.* het land *Kanaän*.! merk op, gij aarde Anders, land., mitsgaders derzelve volheid Gelijk Ps. 24:1.! de Heere HEERE nu zal tot een getuige zijn Of, *zij ten getuige*, tegen Of, *onder*; ziende op de volken in welke tegenwoordigheid God als tegen zijn volk wilde getuigen. **ulieden** Gij van Samaria en Jeruzalem, om u in volle gericht van uw boosheid en de rechtvaardigheid van zijn straffen te overtuigen. Verg. Ps. 50:7 met de

aantekening., de Heere uit den tempel Zijner heiligheid.

3. Want ziet, de HEERE gaat uit van Zijn plaats, en Hij zal nederdalen en treden op de hoogten der aarde.
4. En de bergen zullen onder Hem versmelten, en de dalen gekloofd worden Als de tegenwoordigheid en de toorn van dezen Rechter niet kunnende verdragen; figuurlijk gesproken, gelijk Ps. 97:5., gelijk was voor het vuur Versta, smelt., gelijk wateren, die uitgestort worden Versta, gespleten worden, dat is die in kleine druppelen verdeeld worden en zich als verliezen, wanneer zij van de hoogte omlaag gestort worden. Verg. 2 Sam. 14:14. in de laagte Hebr. *afgang*, *nederdaling*..
5. Dit alles Dat in het voorgaande gezegd is, zal alles geschieden., om de overtreding van Jakob Of, *afval*; dat is, wie zijn de auteurs en stichters van de afgodische hoogten en die het volk daartoe verleiden en met hun kwaad voorbeeld voorgaan in Juda? zie Lev. 26:30; Ezech. 20:29. Het zijn gewisselijk die van Jeruzalem., en om de zonden van het huis Israels; wie is Dat is, wie zijn de voornaamste auteurs en stichters van de boosheid en afgoderij in Israël? Het zijn voorzeker die van Samaria. **het begin van de overtreding van Jakob** Of, *afval*; dat is, wie zijn de auteurs en stichters van de afgodische hoogten en die het volk daartoe verleiden en met hun kwaad voorbeeld voorgaan in Juda? zie Lev. 26:30; Ezech. 20:29. Het zijn gewisselijk die van Jeruzalem.? Is het niet Samaria? En wie van de hoogten van Juda? Is het niet Jeruzalem?
6. Daarom zal Ik Samaria stellen tot een steenhoop des velds Of, *aardhoop*; dat is, de stad, die nu zo prachtig en sierlijk gebouwd is, zal Ik maken tot een aardhoop, een veld dat omgewroet, omgearbeid en overhoop geworpen is, om een wijngaard daarin te planten. Verg. Micha 3:12., tot plantingen eens wijngaards; en Ik zal haar stenen Hun muren en gebouwen. in

de vallei Dewijl Samaria op een berg gelegen was. storten, en haar fundamenten ontdekken De stad omkeren, dat de fundamenten ontbloomt worden en niets op zijn plaats blijft. Zie Ezech. 13:14 met de aantekening..

7. En al haar gesneden beelden zullen vermorzeld worden, en al haar hoerenbeloningen zullen met vuur verbrand worden Het Hebr. woord wordt voor *hoerenloon* gebruikt, maar staat hier in het getal van velen. Versta hierdoor alle rijkdom en overvloed, die haar God wel gegeven had, maar zij hielden ze voor giften van hun boelen, dat is, van de Baäls of afgoden, en een beloning van hun hoererij, dat is afgoderij, waarvan zij dan weder geschenken en presenten vereerden aan de afgoden, om dezelve en hun tempels op te pronken. Zie hiervan Hos. 2:4, Hos. 2:7, Hos. 2:8, Hos. 2:11, en Hos. 9:1. Buiten dat waren zij zo snood dat zij, in plaats van hoerenloon te ontvangen, zelfs hoerenloon gaven om nieuwe afgoden en afgodische verbonden te verkrijgen. Zie Ezech. 16:31, Ezech. 16:34, Ezech. 16:41., en al haar afgoden zal ik stellen tot een woestheid Zie 2 Sam. 5:21.; want zij heeft ze van hoerenloon vergaderd, en zij zullen tot hoerenloon wederkeren Dat is, als hoerenloon verdwijnen; gelijk wij zeggen: *zo gewonnen, zo geronnen*. Of, men kan het duiden op de Assyriërs, die het weder zouden roven en buiten, als een gift en beloning van hunlieder afgoden, of hun hoeren daarvan lonen. Verg. Joël. 3:3..
8. Hierom zal ik misbaar bedrijven en huilen Woorden van de profeet, gelijk Jes. 21:3, en Jes. 22:4; Jer. 4:19, en Jer. 9:1, enz. om het volk te bewegen tot nadenken en bekering.; ik zal beroofd en naakt gaan Of, *berooft, verg. Job 12:17, en naakt*. Verg. Jes. 20:2 met de aantekening.; ik zal misbaar maken als de draken Zie Job 30:29, en verg. Ps. 102:7 met de aantekening., en treuren als de jonge struisen.
9. Want haar plagen zijn dodelijk Hebr. *is*. Alzo ook in de volgende woorden. Dat is,

elkeen hare *Samaria* plagen, zij zijn alle ongeneeslijk, wanhopend.; want zij zijn gekomen tot aan Juda Tot een teken dat de tien stammen al verwoest waren, en dat de vijand voorts doordrong in Juda. Verg. Jes. 8:7, Jes. 8:8, 2 Kon. 18:13. 35 hij is geraakt tot aan de poort De vijand; of *het*, te weten *kwaad*, uit Micha 1:12.; hij is geraakt tot aan de poort mijns volks, tot aan Jeruzalem.

10. Verkondigt *het* niet te Gath Opdat de Filistijnen daarover niet juichen. Zie 2 Sam. 1:20, met de aantekening., *weent zo jammerlijk niet* Hebr. *wenende weent niet*.; *wentelt u in het stof* Of, *besprengt u met stof*, tot een teken van rouw. Verg. Jer. 6:26; Ezech. 27:30 met de aantekening. *in het huis van Afra* Of, *over* het huis Afra, *om* deszelfs *wil*. Men leest wel van Ofra in Manasse en een ander in Benjamin. Zie richt. 6:11, maar *Afra* of Beth-Afra wordt nergens dan hier vermeld, alzo ook de volgende plaatsen *Safir, Zaänan, Beth-Ezel, Maroth*. Waaruit sommigen afleiden dat het verzonnen namen zijn, door welke de profeet enige bijzondere goede plaatsen heeft willen te verstaan geven, ziende op de betekenis van de woorden. Of immers dat hij gezien heeft op de betekenis van de namen van deze plaatsen, gelijk ook onder Micha 1:14, Micha 1:15. *Beth-Afra* is zoveel als *huis des stofs*, of *stofhuis, stoffig huis*, alsof de profeet wilde zeggen: Wentel u in het stof, *om of over die plaats* die in het stof zal nedergelegd of verwoest worden. *Safir* is schoon, fraai. *Zaänan* waar veel vee is, of *gelijk anderen* daar veel uitgang is; *Beth-haezel, het huis dat nabij, ter zijde, of afgezonderd*, bewaard, gespaard is; *Maroth bittere plaatsen, of, bitterheden*, waardoor men dorre magere plaatsen kan verstaan. Al deze plaatsen voorzegt de profeet de nakende ellenden. Sommige gissen dat Afra *Efraïm* beduidde; Safir *Samaria*., Zaänan *Zion*, *Beth-haezel Beth-el*; Maroth *Ramoth* in Gilead, enz..
11. Ga door Hebr. *gaat ulieden door, gaat over*, in gevangenschap het land henen uit Met hun vee, om dat naar gewoonte te weiden, gelijk sommigen dit nemen. Of, *zal niet kunnen uitgaan*, als

door de vijand benauwd, of voor hem bevreesd zijnde. Sommigen voegen het bij het volgende aldus: *Is niet uitgegaan ter rouwklage van Beth-haezel*, als hun naburen niet kunnende beklagen of troosten, omdat ze zelf in het lijden zijn.. Aangaande het overtollig bijvoegsel *ulieden*, zie Amos 7:12., **gij inwoneres van Safir! met blote schaamte** Hebr. *ontbloot aan de schaamte*. Zie Jes. 47:2,3; Jer. 13:22 met de aantekening aldaar.; **de inwoneres van Zaanan gaat niet uit** Met hun vee, om dat naar gewoonte te weiden, gelijk sommigen dit nemen. Of, *zal niet kunnen uitgaan*, als door de vijand benauwd, of voor hem bevreesd zijnde. Sommigen voegen het bij het volgende aldus: *Is niet uitgegaan ter rouwklage van Beth-haezel*, als hun naburen niet kunnende beklagen of troosten, omdat ze zelf in het lijden zijn.; **rouwklage is te Beth-haezel; hij zal zijn stand van ulieden nemen** Dat is, God zal zijn bijstand of residentie, verblijf van ulieden wegnemen. Of *hij*, te weten de vijand, zal door uw ondergang gesterkt worden. Anders, *dat zijn stand van ulieden zal ontvangen*, te weten Beth-haezel; dat is, naardat het de voorgemelde schone vette plaatsen gaat, daarnaar zullen de magere naburen ook moeten varen; want als die verwoest worden, zo moeten deze die van hen de leeftocht ontvangen gebrek lijden, waarvan wijders in het volgende..

12. Want de inwoneres van Maroth is krank om des goeds wil Dat de ingezetenen verloren hebben, door de verwoesting van de vette aangrenzende streken, zelfs tot Jeruzalem toe. Of, dat de vijand die van Maroth zelf benomen heeft.; **want een kwaad is van den HEERE afgedaald** De straf, te weten de verderving van het land door de Assyriërs., **tot aan de poort van Jeruzalem.**

13. Span de snelle dieren aan den wagen Hebr. *bind* of *span*, het Hebr. woord wordt *alleenlijk hier alzo gevonden de wagen aan*, of *met het snelle dier*, of *kemel*, of *paard*, *postpaard*, *loper*, of *muilezel*. Zie 1 Kon. 4:28. De profeet wil zeggen: haast u vrij om te vluchten voor de aankomst van de Assyriërs,

die u zullen komen belegeren, het zal u niet helpen. Zie 2 Kon. 18:14,17 en 2 Kon. 19:8., **gij inwoners van Lachis** Zie 2 Kon. 14:19.! (deze is der dochter Sions het beginsel der zonde Hieruit nemen sommigen af dat deze stad de eerste geweest is in Juda, die de afgoderij van Israël of van de tien stammen heeft nagevolgd, en met haar voorbeeld Jeruzalem, en alzo voorts de andere, verdorven. Anderen duiden het op de *afval van Davids huis*, waarin zij de tien stammen gelijk zou geworden zij, omdat zij hun eigen koning *Amazia die voor de samenzweerders daar binnen gevlucht was* heeft laten ombrengen. Beide kan onder deze woorden wel begrepen zijn, alzo, dat zij eerst afgodisch met de tien stammen geworden zijnde, ook voorts hun eigen koning ontrouw is geworden, en hem, de koning van Israël en de samenzweerders ten gevalle, verraderlijk heeft laten vermoorden, dewijl de koning Israëls tegen Amazia krijg voerde, en *vermoedelijk* deze moord *naar de wijze van het verdorven Israël* gesticht had. Zie 2 Kon. 14:15,19.) **want in u zijn Israels overtredingen gevonden.**

14. Daarom geef geschenken Alzo wordt het Hebr. woord *dat van zenden zijn oorsprong heeft* ook gebruikt 1 Kon. 9:16. **aan Morescheth** Zie Jer. 26:18. Anders, *aan de bezitting*; dat is omtrek van **Gath-Gaths** Een koninklijke stad van de Filistijnen, *gelijk boven Micha 1:10*, welke vriendschap en hulp zij zouden zoeken door geschenken, maar tevergeefs, wil de profeet zeggen. Daar was ook een stad **Marescha**, toebehorende aan Juda, die bij **Achzib** Zie van *Achzib in Juda*, Joz. 15:44, en van een ander in de stam Aser, gelegen aan de Middellandse zee, naar sommige kaarten Richt. 1:31. Het kan zijn dat hier door de huizen van *Achzib* verstaan worden de soldaten, die de koningen van Israël nu en dan gehoord mogen hebben van de overgebleven Kanaänieten, of dat zij met de ingezetenen van die streken een verbond mogen hebben gemaakt, en nu met hen hadden, om hen bij te staan tegen de Assyriër, doch al tevergeefs. De profeet noemt de stad *Achzib* alleen om de overeenkomst van de woorden *Achzib* en *Achzab*, dat is, *leugen*, of een *leugenaar*; gelijk in het volgende **Marescha**, en *erfgenaam*. Anderen verstaan, door de

koningen van Israël de koningen van Juda, die over Israël of van de tien stammen overblijfsel zouden regeren, maar van de Babyloniërs uitgeroeid worden. gesteld wordt, Joz. 15:44; ook worden *Gath* en *Marescha* bij elkander gevoegd, 2 Kron. 11:9. Zie aldaar.; **de huizen van Achzib** Zie van *Achzib* in Juda, Joz. 15:44, en van een ander in de stam *Aser, gelegen aan de Middellandse zee, naar sommige kaarten* Richt. 1:31. Het kan zijn dat hier door de huizen van *Achzib* verstaan worden de soldaten, die de koningen van Israël nu en dan gehuurd mogen hebben van de overgebleven Kanaänieten, of dat zij met de ingezetenen van die streken een verbond mogen hebben gemaakt, en nu met hen hadden, om hen bij te staan tegen de Assyriër, doch al tevergeefs. De profeet noemt de stad *Achzib* alleen om de overeenkomst van de woorden *Achzib* en *Achzab*, dat is, *leugen*, of een *leugenaar*; gelijk in het volgende *Marescha*, en *erfgenaam*. Anderen verstaan, door de *koningen van Israël* de koningen van Juda, die over Israël of van de tien stammen overblijfsel zouden regeren, maar van de Babyloniërs uitgeroeid worden. **zullen den koningen van Israel tot een leugen zijn** Dat is, zullen hun bedriegen, bedriegen..

15. **Ik zal u nog een erfgenaam toebrengen** Of, *erfelijke bezitter*. Versta, de vijand. De profeet ziet op de betekenis van het woord *Marescha* en *Moreschet*, die hij *om enerlei betekenis van erfenis* schijnt voor een te nemen., **gij inwoneres van Maresa** Zie Joz. 15:44; 2 Kron. 11:8, en 2 Kron. 14:9; idem Jer. 26:18; ook 2 Mach. 12:35.! **Hij zal komen tot aan Adullam** De nieuwe bezitter of erfgenaam, de vijand, zal doordringen tot in Juda, waar *Adullam* gelegen was, eertijds een koninklijke stad. Zie Joz. 12:15, en Joz. 15:35; Neh. 11:30., **tot aan de heerlijkheid Israels**.

16. **Maak u** Gij inwoners van *Marescha* en de andere vorengemelde plaatsen. Sommigen duiden het op Jeruzalem of Zion, en de wegvoering naar Babel. **kaal en scheer u** Gij inwoners van *Marescha* en de andere vorengemelde plaatsen. Sommigen duiden het op Jeruzalem of Zion, en de wegvoering

naar Babel., **om u** Gij inwoners van *Marescha* en de andere vorengemelde plaatsen. Sommigen duiden het op Jeruzalem of Zion, en de wegvoering naar Babel.**W troetelkinderen** Hebr. *kinderen*, of *zoner van uw wellusten*, of *vermakingen*; dat is, uw lieve kinderen.; **verwijd u** Gij inwoners van *Marescha* en de andere vorengemelde plaatsen. Sommigen duiden het op Jeruzalem of Zion, en de wegvoering naar Babel.**W kaalheid, als de arend, omdat zij gevankelijk van u** Gij inwoners van *Marescha* en de andere vorengemelde plaatsen. Sommigen duiden het op Jeruzalem of Zion, en de wegvoering naar Babel. **zijn weggevoerd**.

Micha 2

1. **Wee dien, die ongerechtigheid bedenken, en kwaad werken** Het Hebr. woord, dat anders *werken* en *doen* betekent, wordt hier gebruikt voor *overleggen* en *voornemen* om te doen. **op hun legers** Als zij behoorden te rusten, aan God te denken en hun wandel voor Hem te overpeinzen, enz. gelijk Ps. 36:5.; **in het licht van den morgenstond doen zij het** Haastende en brandende om hun boze lusten te voldoen. Verg. Hos. 7:6., **dewijl het in de macht van hunlieder hand is** Dewijl het met de justitie en politie zo in het land gesteld is, dat zij het vrijelijk kunnen doen. Zij zijn meesters en doen wat zij maar willen. Verg. de manier van spreken met Neh. 5:5; Spreuk. 3:27. Anders, *want hunlieder hand is tegen God*..

2. **En zij begeren akkers** Als zij maar op enig stuk land of op enig huis Dat zij de eigenaar ontnemen en tot zich trekken. belust worden, of zin daartoe krijgen, zo nemen zij dat met geweld. Verg. 1 Kron. 21:1, enz., **en roven ze, en huizen, en nemen ze weg; alzo doen zij geweld aan den man** Die zij arm maken en bedroeven. **en zijn huis** Dat zij de eigenaar ontnemen en tot zich trekken., **ja, aan een iegelijk** Of, *de mens*. **en zijn erfenis** Die God ganselijk niet de erfgenaam wilde ontwend of vervreemd hebben..

3. Daarom, alzo zegt de HEERE: Ziet, Ik denk een kwaad over dit geslacht. Gelijk zij het *kwaad van de zonde* moedwilliglijk bedenken, voornemen en doen, alzo denk Ik over hen het *kwaad van de straf.*, waaruit gijlieden Verandering van persoon, door een heftige aanspraak, gelijk onder Micha 2:8 en elders dikwijls uw halzen niet zult uittrekken. Omdat het een sterk juk van dankbaarheid zal zijn, waaronder gij zult moeten bukken. Verg. Lev. 26:13, en Jer. 11:11 met de aantekening., en zult zo rechtop niet gaan. Hebr. *met, of in hoogheid, verhevenheid*; dat is, met opgerichte hals, of hoofd, rechtop, omhoog. De zin is: Gij zult zo fier en stout niet zijn als gij nu zijt.; want het zal een boze tijd zijn. Zie Amos 5:13..

4. Te dien dage zal men Hebr. *hij zal*; dat is, men zal, enz. een spreekwoord over ulieden opnemen. Om u, in uw ellende en weeklagen alom te bespotten; of het volgende deerlijk klagen en kermen zal zo algemeen zijn, dat men een algemeen spreekwoord daarvan zal maken, dat Israël zo en zo klaagt.; en men zal een klagelijke klacht klagen, en zeggen: Wij zijn ten enenmale verwoest. Hebr. *verwoestende, of met verwoesten zijn wij verwoest*. Dat is, het is gans met ons uit en gedaan.; Hij verwisselt. Namelijk God. *door de Assyriër* geeft het land, dat Hij zijn volk gegeven had, aan vreemden; Hij verandert het van heren en eigenaars. mijns volks deel. Zie Ps. 16:5,6. Alzo van *het snoer* en *lot* in Micha 2:5.; hoe ontwendt Hij mij. Woorden van verwondering, die kort en afgebroken zijn, zeer levendig afbeeldende het gewoel van het uitdelen van het land, alsof zij het voor ogen zagen geschieden.; Hij deel. Zie Ps. 16:5,6. Alzo van *het snoer* en *lot* in Micha 2:5. t uit, afwendende onze akkers. Te weten tot anderen, of *deelt Hij onze velden uit om die ons weer te geven?* Geenszins, willen zij zeggen. Daar is nu gans hoop toe, dewijl zij aan vreemde bezitters voor altoos zijn weggeven. Alzo gevoelden zij de straf van hun ongerechtigheid en roverij, waarvan Micha

2:1,2, gesproken is, gelijk zij hun broeders beroofd hadden, alzo geschiedt hun wederom; zie Micha 2:5, en voorts Micha 2:8,9,10..

5. Daarom zult Om de voorgemelde zonden, of omdat uw land al aan vreemden is overgegeven, zodat gij daarvan verstoken zijt, en geen *Jozua* u weer opnieuw het land bij loting zal uitdelen. Sommigen duiden het geestelijk op de verwerping uit Gods kerk, welker gemeenschap, door de uitdeling van het land Kanaän, bij loting en door snoeren was afgedeeld. gij niemand hebben. Aanspraak aan een ieder in het bijzonder van die goddeloze geweldenaars, wie het *wee* is aangezegd, Micha 2:1., die het snoer werpe in het lot. Of, *door het lot*; dat is, die het lot werpt over uw deel; want daar zal niets voor u onder Gods volk ten beste zijn, geen plaats noch deel., in de gemeente des HEEREN.

6. Profeteert gijlieden niet. Hebr. *drupt niet*. Alzo in het volgende. Dat is, profeteert niet. Zie Deut. 32:2, en verg. Jes. 30:10,11; Jer. 11:21; Amos 2:12, en Amos 7:12,13,16. Dit zijn de woorden van het volk tot de ware profeten. Dit vers is *vermits afgebroken woorden* duister, en wordt verscheidelijk vertaald. Het schijnt dat hier de woorden, of het algemeen zeggen van het goddeloze volk verhaald wordt, waarop een heftige bestraffing volgt in Micha 2:7., *zeggen zij, laat die De andere, te weten de valse; of van die dingen, van welke de vrome profeten drupten.* profeteren. De valse profeten. Verg. onder Micha 2:11.; zij profeteren niet als De ware profeten. die De andere, te weten de valse; of *van die dingen*, van welke de vrome profeten drupten.; men wijkt niet af. Dat is, deze profeten *de ware* houden niet op van lasteren, schelden, beschamen, en alles kwaads te dreigen; zij zijn ondragelijk. Verg. 1 Kon. 22:8. *van smaadheden*. Of, *beschamingen, smaadwoorden, dit gestadig of dagelijks beschamen, enz. houden niet op*. Anderen vertalen dit vers aldus: *drupt niet: woorden van het volk zij zullen toch druppen; maar zij*

zullen niet *druppen voor of tot henlieden Gods woorden* dat hij *Israël geen schande zal behalen, gelijk de valse profeten profeteerden, of, opdat zij mijne profeten geen schande behalen, of hun geen schande overkome.* Aldus zou het een dreigement zijn dat God hen, om hun gruwelijke ondankbaarheid, van de ware profeten wilde beroven en zijn dienstknechten verschonen. Verg. Jes. 8:16; Matth. 7:6..

7. O gij, die Jakobs huis geheten zijt Gij voert de naam *wil de Heere zeggen* en beroemt u des, maar ten onrechte; zulke woorden betamen *Jakobs huis* geenszins. Verg. Joh. 8:33,37,39,40,44.! **Is dan de Geest des HEEREN** De Heilige Geest, door welken de ware profeten gedreven worden; 2 Petr. 1:21. **verkort** Of, *benauwd*, zodat Hij zijn dienstknechten niet recht en wel zou kunnen leiden en regeren? of, hun niet zou mogen profeteren wat Hem belieft? of, dat Hij nu de macht niet meer zou hebben om u over uw boosheid te bestraffen en voorts naar uw verdiensten te straffen, dat gij Hem aldus verbittert en tergt? Verg. de manier van spreken met Num. 11:23; Jes. 50:2, en Jes. 59:1.? **Zijn dat Zijn werken** Te weten Gods werken, dat is, zijn dat de werken, die God u beveelt, of die Hem aangenaam zijn? Verg. Joh. 6:29. Dit past zeer wel op het volgende. Anderen duiden het op *Jakobs huis*, aldus: Zijn dat werken, die *Jakobs huis* betamen?? **Doen Mijn woorden geen goed bij dien Gods.** De zin is: Zijn mijn woorden niet vriendelijk, lieflijk en aangenaam voor en bij de vromen, aan wie zij niet alleen alles goeds beloven, maar ook onderwijzen en bestraffen tot hun best? Waart gij vroom, zo zouden mijn woorden, en dus ook die van mijn profeten, lieflijk tot en bij u zijn, maar het is uw schuld, dat zij anders moeten profeteren., **die recht wandelt** Zie Ps. 7:11.?

8. Maar Alsof God zeide: Hoe zouden mijn woorden vriendelijk kunnen zijn tegen zulk een volk als dit is? **gisteren stelde zich Mijn volk op** Dat is, onlangs, het is nog niet lang geleden, het is heterdaad geschied. Anders, *die gisteren dat is tevoren mijn volk*

waren, zijn tegen mij opgestaan als tegen een vijand., tot vijand Dat is, vijandelijk, als vijanden, straatschenders en struikrovers plegen na te doen, loerende op een roof., **tegenover een kleed** Om te zien of hen iemand mocht ontmoeten, die een goed kleed aanhad, om hem dat af te stropen. Hier komt God weer tot hetgeen hij hun Micha 2:1,2 verweten heeft.; **gij stroopt** Verandering van persoon, gelijk Micha 2:3. **een mantel van degenen** Of schoon *overkleed.* Aangaande het Hebr. woord, verg. Jona 3:6., **die zeker voorbijgaan** Of, *met vertrouwen, niet denkende op enige vijand, immers op u in het minst geen achterdenken hebbende* en u geen leed doen., **wederkomende van den strijd** Die op roven en vechten niet meer denken, omdat de strijd geëindigd is; anders: *afkerig zijnde van de strijd;* dat is, die niet gezind zijn te vechten, of iemand leed te doen, voorbijgaande alleenlijk hun weg op goed vertrouwen; of, *daar gij van de oorlog afgekeerd zijt;* dat is, in vrede en zonder oorlog in het land leeft..

9. De vrouwen Mijs volks verdrijft gij, elkeen uit het huis van haar vermakingen Waarin zij *als de meeste tijd zich binnenshuis houdende* hun verblijf, plezier en vrijheid hadden, met hun mannen en kinderen; sommigen verstaan het van de weduwen; anderen van lichtvaardige en wrede echtscheidingen, dat de mannen hun eigen vrouwen door scheidbrieven tirannelijk verstieten en uitdreven.; **van haar kinderkens neemt gij Mijn sieraad** Als, klederen, leeftocht, erfgoed en wat dies meer zij, dat Ik hun uit zonderlinge vaderlijke voorzorg tot bewijs van mijn goedheid en macht gegeven heb. Gij maakt hen kaal en bloot, als tot mijn schande. Sommigen duiden het op de verstoring en scheiding van het huwelijk van de ouders; idem, op slavernij, waar God hen uit Egypte verlost, tot een vrij volk en zijn kinderen gemaakt had. **in eeuwigheid** Dat is, gij bedrijft deze stukken zonder ophouden en berouw, of gij beneemt het hun voor eeuwig en altoos, zodat er geen

verhaal op is om weer te krijgen, verg. Jona 2:6..

10. Maakt u *dan* op, en gaat henen In gevangenschap, het land uit.; want dit **land zal de rust niet zijn** Dit land, dat ik u tot een *rust* gegeven had, zal u niet langer kunnen verdragen, vanwege de gruwelen, waarmee gij hetzelfde hebt verontreinigd, maar zal u uitspugen en *als wraak van u nemende* u gans en schrikkelijk verderven. Zie Deut. 12:9, Ps. 95:11; Hebr. 4:5,6; idem Lev. 18:25,27,28; Ezech. 36:14,17, enz.; omdat het verontreinigd is, zal het u verderven, en dat *met* een geweldige verderving Of *scherpe*. Verg. 1 Kon. 2:8..

11. Zo er iemand is, die met Of, *die met wind en valsheid omgaande, liegt, zeggende:* enz. **wind omgaat** Dat is, met ijdele valse profetieën, die de ziel zo weinig kunnen stichten en troosten als het lichaam van wind gevoed kan worden., Verg. Job 6:26; Jer. 5:13; Jes. 41:29; Jer. 22:22, Anders, *met de geest;* dat is, zich valselijk beroemt van openbaringen van de Geest Gods. Zie Ezech. 13:3, en Hos. 9:7., en valselijk **liegt, zeggende:** Ik zal u profeteren Gelijk Micha 2:6. voor wijn en voor sterken drank Of, *bij de wijn*. Verg. onder Micha 3:5; Jes. 28:7,8, of *van wijn*, enz.; dat is van een goed wijnjaar, geluk, voorspoed en vrede. Zie Jer. 13:12, Jer. 23:16,17, en Jer. 29:8,9; Hoogl. 2:14.! dat is een profeet dezès volks Dat is, een aangenaam profeet bij dit volk, of voor dit volk..

12. Voorzeker zal Ik u, o Jakob! gans verzamelen; voorzeker zal Ik Israels overblijfsel vergaderen; Ik zal het te zamen zetten als schapen van Bozra Een veerijke plaats van de Moabieten. Zie 2 Kon. 3:4, en Jer. 48:24, met de aantekening.; als een kudde in het midden van haar kooi Of *stalling*. zullen zij van mensen deunen.

13. De doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken; Hebr. *is opgetogen*, en zo in het volgende; dat is, zal

zekerlijk optrekken. God zal alle vijandelijke beletselen van zijn genadewerk uit de weg ruimen, en de baan *gelijk men zegt* klaar en de weg openmaken. Maar anderen duiden het op de vijanden, gelijk op Micha 2:12. is aangetekend waarvan de woorden *doorbreker* en *doorbreken* veel gebruikt worden. Zie Ps. 17:4. Doch wanneer God zijn volk lichamelijk en geestelijk verlost, vernielt Hij ook wel met geweld zijne en zijner kerk lichamelijke en geestelijke vijanden. Zie 2 Sam. 5:20; Jes. 28:21, en Jes. 63:3,4,5, Micha 4:13. enz. zij zullen doorbreken, en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun koning zal voor hun aangezicht henengaan; en de HEERE in hun spits Hebr. *hoofd*; dat is vooraan; als de voortocht nemende onder zijn volk; verg. Jes. 52:12. Anderen verstaan dat God, als zijns volk vijanden en tegenpartij geworden zijnde, met de vijand zal zijn, en dien als een veldoverste geleiden tegen zijn verworpen volk. ver.Jes. 63:10; Jer. 21:5..

Micha 3

1. Voorts zeide ik: Hoort nu, gij hoofden Jakobs Dat is, regenten., en gij oversten van het huis Israels! Betaamt het ulieden niet het recht te weten? Hebr. *en is het niet ulieder, of aan ulieden?* dat is, hoort het, staat het u niet toe? betaamt het u niet? is het niet uw plicht, uws Gods recht te weten? Ganselijk, wil de profeet zeggen; verg. Jer. 5:4,5; zie van zulk vragen Richt. 4:6, enz.
2. Zij haten het goede, en hebben het kwade lief; zij roven Door deze manier van spreken wordt de uiterste wreedheid, schenderij, schrobberij en tirannie van de regenten over hun onderdanen en medebroeders uitgedrukt, mnet welke zij handelden als leeuwen, beren en wolven. hun huid van hen af Zij villen de arme onderdanen de huid af, zij mergelen en zuigen hen uit, gelijk men van zulke mensen gemeenlijk zegt., en hun vlees van hun beenderen.

3. Ja, zij zijn het, die het vlees mijns volks eten, Anders; *dat zij eten, is het vlees van mijn volk*, enz. Zie Ps. 14:4. en hun huid afstropen, en hun beenderen verbreken Of, *in stukken klinken*. Want het Hebr. woord heeft de betekenis van *sterk geluid, gekraak, geklank*, naar sommiger gevoelen. De zin is, dat zij al het vermogen van de onderdanen, *over welke zij als vaders en herders behoorden te zijn* met openbaar geweld, zonder enige schroom of deernis, verbrijzelen, vernielen en tot zich trekken, doende daarmede als volgt.; en vaneen leggen Hebr. *uitbreiden*, dat is, zij gaan met de mensen en de roof te werk, alsof zij vlees en benen van geslachte beesten in een pot leggen om te koken. Verg. Ezech. 11:6,7, met de aantekening. En zie gelijke manier van spreken in de beschrijving van de straf van deze booswichten, Ezech. 24:3,4, enz., **gelijk als in een pot, en als vlees in het midden eens ketels.**

4. Alsdan zullen zij roepen tot den HEERE, **Gelijk de plagen in Micha 2:3,4,5,10, vermeld** hen zullen treffen, dan zullen zij nog wel zo onbeschaamd zijn dat zij God zullen aanroepen, alsof Hij hen behoorde te helpen; maar zij doen het zonder ware bekering van het hart, alleen uit gevoel van straf, daarom, enz. doch Hij zal hen niet verhoren; maar zal Zijn aangezicht te dier tijd voor hen verbergen Zie Deut. 31:17, en Job 13:24., **gelijk als zij hun handelingen kwaad gemaakt hebben.** Of, *zich kwalijk gedragen hebben in hun handelingen*, gelijk van de bekeerden gezegd wordt, dat zij *hun wegen goed maakten*. De zin is: Gelijk zij de arme onderdanen geplaagd hebben en zich over die niet hebben ontfermd, also zal Ik hun wederom doen, enz. Verg. Jak. 2:13.

5. Alzo zegt de HEERE, tegen de profeten, die Mijn volk verleiden; die met hun tanden bijten, en roepen vrede uit; Onder voorwensel van liefde en vriendelijkheid, als grijpende wolven, de zielen moorden, door hun valse verleidende profetieën. Verg. Ezech. 13:18,19 en Ezech.

22:25; Matth. 7:15. Of, als verhongerde beesten, verscheuren en veslinden wat men hun geeft, en roepen dan van *vrede*, geluk en voorspoed, als zij de buik vol hebben. Verg. Micha 2:11; Jes. 56:10, Jes. 56:11; Ezech. 13:3 met de aantekening. **maar die niets geeft in hun mond, tegen dien zo heiligen zij een krijg** Dat is, tegen die ruïen en hitsen zij een ieder op, rusten toe, en nemen oorlog tegen hem aan, of verkondigen en profeteren hem alle kwaad, als zijnde een verachter van God en Zijn Woord, dat zij valselijk voorwenden. Zie van het Hebr. woord Jer. 6:4..

6. Daarom zal het nacht voor ulieden worden Met deze manier van spreken voorzegt God deze valse profeten niet alleen verblinding van hun verstand *gelijk sommigen dat nemen*, maar ook zware plagen, van allerlei ongeluk, lijden en droefenis. Zie Gen. 15:12 en Jer. 15:9; Joel 2:2,31, enz. **vanwege het gezicht**, Dat is, om uw valse profetieën die gij u beroemt door mijne openbaringen ontvangen te hebben. Verg. Zach. 13:4. Of, *Zodat gij geen gezicht zult hebben*; dat is, niet meer kunnen profeteren. Alzo in het volgende: *zodat gij niet zult kunnen waarzeggen*; gij zult dan wat anders te doen hebben, dan met uw voorzeggingen of waarzeggerij om te gaan, dat zal u dan wel vergaan. Verg. Ezech. 12:23. **en ulieden zal duisternis zijn vanwege de waarzegging** Verg. Ezech. 13:6,7, enz. en zie van het Hebr. woord Spreuk. 16:10.; en de zon zal over deze profeten ondergaan; en de dag zal over hen zwart worden Dat is, donker..

7. En de zieners zullen beschaamd, Dat is, die valse profeten, die zich van mijn gezichten valselijk beroemen. Zie van het woord *ziener*. 1 Sam. 9:9; Ezech. 13:3. **en de waarzeggers schaamrood worden; en zij zullen al te zamen de bovenste lip bewimpelen; Of, knevelbaard**, tot een teken van rouw. Zie Lev. 13:45; Ezech. 24:17,22 met de aantekening. **want er zal geen antwoord Gods zijn.** Geen goddelijk gezicht of profetie, dat men God

mocht raad vragen of troost bij Hem zoeken in het lijden. Verg. Ps. 74:9; Ezech. 7:26; Amos 8:11,12, of *geen verhoring*; gelijk Micha 3:4.

8. **Maar waarlijk**, De profeet, verzekerd zijnde van zijn roeping, de waarheid van de goddelijke openbaringen en de gaven van de Heiligen Geest, die hem gezonden had, onderscheidt zich van de valse profeten, bevestigt zijn profetieën met het goddelijk gezag, tot onderwijs van de vromen en overtuiging van de wederspannigen, en toont zijn vrijmoedigheid en onbeschoortheid in het straffen van de zonden, niettegenstaande het tegendeel onbeschaamd voorgeven en pluimstrijken van de valse profeten en de wederhorigheid van het volk. Verg. Jes. 50:4, enz.; Jer. 6:11 met de aantekening. **ik ben vol krachts van den Geest des HEEREN**; Dat het Hebr. woord *Eth* voor *van* somstijd genomen wordt, zie daarvan Jer. 51:59. **en vol van gericht** Om Gods oordeel, volgens zijn last, te verkondigen, gelijk Jer. 6:11, *vol van des Heeren grimmigheid*, enz. Of, *vol van recht*; dat is Gods recht, gelijk Jer. 5:4,5. Ook kan het zien op de regenten, Micha 3:1,9, die het recht behoorden te weten, maar daarvan een gruwel hadden; geheel anders was Gods dienstknecht gesteld. **en dapperheid**, Of, *macht, kloekmoedigheid*, om het kwaad te verdragen en in mijn ambt onverdrietelijk voort te gaan, gelijk volgt. **om Jakob te verkondigen zijn overtreding**, Met de verdiende straffen. **en Israel zijn zonde**.
9. **Hoort nu dit, gij hoofden van het huis Jakobs, en gij oversten van het huis Israels!** die van het gericht Of, *recht*. een gruwel hebt, Of, *het gericht gruwelijk maakt*; te weten door het goddeloos misbruik van justitie. **en al wat recht is** Of, *richtig, rechtmatig, billijk. verkeert*; Hebr. *verkeren*; dat is, *diegenen zijt die verkeren*, enz. gelijk elders dikwijls.
10. **Bouwende Sion** Hebr, *in het eenvoudig getal*; dat is, elkeen van hen is bouwende. zij bebouwen het met grote huizen en paleizen. **met bloed**, Hebr, *bloeden*; dat is, moord en doodslag, zie Gen. 37:26; Ezech. 22:27; Zef.

3:3, en voorts, het geld dat zij daardoor, of door het voorstaan en verschonen van moordenaars en geweldenaars bekomen. **en Jeruzalem met onrecht**. Roverij en allerlei onrechtvaardige middelen. Zie, Jer. 22:13.

11. **Haar hoofden rechten om geschenken**, Hebr. *geschenk*. **en haar priesters leren om loon**, Laten zich omkopen, om te leren naar der lieden lust, dat zij van God hun toegelegd onderhoud hadden, en zonder aanzien van mensen Gods woord behoorden voor te dragen. Zie Mal. 2:6,7. **en haar profeten waarzeggen om geld**; De valse, waarvan boven. **nog steunen zij op den HEERE**, Niet met een heilig vertrouwen, *dat met godzaligheid vergezelschap is*, maar met huichelarij, uit onbeschaamde hoogmoed en ijdele, stoute, vleselijke vermeteldheid. Zie Jes. 48:2; Jer. 7:4,8,9,10. Hoe ondragelijk zulks bij God was, blijkt in Micha 3:12. **zeggende: Is de HEERE niet in het midden van ons?** Dat is toch buiten alle twijfel, willen zij zeggen; niet anders dan of hun God verplicht was, al evenveel hoe zij het maakten. **Ons zal geen kwaad overkomen**. Dat is, ongeluk, ellende, waarvan de andere profeten zoveel hebben te zeggen. Verg. Amos 9:10.
12. **Daarom, om uwentwil**, Om uw zonden, waarmee gij alles vervuld en bedorven hebt. **zal Sion** Zo weinig vraagt God naar *Zion, Jeruzalem*, ja zijn *tempel* zelfs, als zij verontreinigd waren. **als een akker geploegd worden**, Dat is, geheel en al verwoest worden. Deze scherpe en verschrikkelijke profetieën heeft de vrome koning Hizkia bij zijn tijd *in welke Micha profeteerde* met een boetvaardig hart aangenomen, God om genade gesmeekt, en ontwijfelijk alles gedaan wat hij kon, tot verbetering. Zie Jer. 26:18,19,20, en verg. Micha 1:6. **en Jeruzalem zal tot steenhopen worden, en de berg dezes huizes tot hoogten** Van de tempel. **eens wouds** Gelijk Jer. 26:18. Op deze verschrikkelijk profetie volgt een

uitermate heerlijke evangelische belofte *van de berg van het huis des Heeren*, in het begin van het volgende hoofdstuk van gelijke in het einde van het vierde en begin van het vijfde hoofdstuk..

Micha 4

1. Maar in het laatste der dagen zal het geschieden, In de tijd van het Nieuwe Testament, of de komst van de beloofde *Messias*, onze Heere *Jezus Christus*; zie Jes. 2:2,3,4,5; alwaar deze profetie bijkans met dezelfde woorden is verhaald. Zie de aantekening aldaar. dat de berg van het huis des HEEREN zal vastgesteld zijn op den top der bergen; Hebr. *hoofd*. en hij zal verheven zijn boven de heuvelen, en de volken zullen tot hem toevloeien.
2. En vele heidenen zullen henengaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, en ten huize van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en wij in Zijn paden wandelen; want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem.
3. En Hij zal onder grote volken richten, Of, *velen*. en machtige heidenen straffen, Of, *bestrafen*. tot verre toe; Tot aan de einden van de aarde. Zie Ps. 2:8, met de aantekening. en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen; het *ene* volk zal tegen het *andere* volk geen zwaard opheffen, Hebr. *volk tegen volk zullen geen zwaard opheffen*. en zij zullen den krijg niet meer leren.
4. Maar zij zullen zitten, Door deze verbloemde manieren van spreken *genomen uit 1 Kon. 4:25*, wordt afgebeeld het geestelijk vertrouwen en de vrede van de consciëntiën, die de kerk van *Christus* heeft door het geloof in Hem; waarvan de staat van Salomo's rijk een voorbeeld was; verg. Ps. 72:7, enz; Zach. 3:10. een ieder onder zijn wijnstok, en onder zijn vijgeboom, en er zal niemand zijn, die ze verschrikke; Verg. Lev. 26:5,6; Jes. 11:6, enz. want de mond des HEEREN der heirscharen heeft *het* gesproken. Daarom zal het zekerlijk volbracht worden.
5. Want alle volken zullen wandelen, Andere volken, die zich tot *Christus'* gehoorzaamheid niet begeven. elk in den naam zijns gods; Dat is, van de afgod; verg. Jona 1:5. maar wij zullen wandelen Die van *Christus'* kerk zijn, in Hem geloven en Hem volgen. in den Naam des HEEREN, onzes Gods, Dat is, godsdienst, dienst, aanroeping, geloof, vertrouwen, enz.; zie 1 Kon. 8:16; 2 Kon. 2:24. eeuwiglijk en altoos. Dit is, in dit en het toekomende leven.
6. Te dien dage, spreekt de HEERE, zal Ik haar, die hinkende was, Die lange tijd in kruis en lijden zal hebben gezeten. Zie Ps. 35:15; Jer. 20:10; Zef. 3:19, met de aantekening. De Hebr. woorden, *hinkende, verdrevene*, staan in het vrouwelijke geslacht. Versta, de dochter van Zion, uit Micha 4:8, dat is, het overblijfsel van de Joodse kerk. verzamelen, en haar, die verdreven was, vergaderen, en die Ik geplaagd had. Hebr. *kwaad gedaan*; dat is, hard behandeld, geplaagd had.
7. En Ik zal haar, die hinkende was, maken tot een Hebr. *stellen*. overblijfsel, Zodat er nog van de Joden, of Israël, een deel geloven en behouden zullen worden door de *Messias*. Zie Rom. 11:5. en haar die verre henen verstoten was, tot een machtig volk; Door de beroeping en toevoeging van de heidenen; gelijk Micha 4:1,2. en de HEERE zal Koning over hen zijn op den berg Sions, Of, *over henlieden regeren*. van nu aan tot in eeuwigheid. Dat is, van de tijd af, dat de Heere dit genadewerk verricht; dat is, aan zijn koninkrijk zal geen einde zijn, gelijk Luk. 1:33, alzo Jer. 9:6.
8. En gij Schaapstoren, Hebr. *Migdal-eder*, dat sommigen houden voor de plaats, vermeld Gen. 35:21; waaromtrent de

patriarch Jakob zich neersloeg, dichtbij, of binnen Jeruzalem gelegen. Anderen verstaan een toren, die getimmerd was op de *Schaapspoort*, waarvan Neh. 3:1,32; zie aldaar, en versta door deze en de volgende plaats, Jeruzalem, en voort Gods kerk, *Christus' schaapstal*. **gij Ofel der dochter Sions!** Dat is, *heuvel*; zie 2 Kron. 27:3, en 2 Kron. 33:14; Neh. 3:26,27. Het kan zijn dat de kerk van God, of het geestelijk Jeruzalem, de benaming van deze beide plaatsen heeft, vanwege de *sterkte* en *vastigheid* van de schaapstal van *Christus* en de verheffing of uitsteking van de kerk in de wereld. Zie Matth. 5:14,16. **tot u zal komen, ja, daar zal komen de vorige heerschappij,** Het koninkrijk van *Christus*, het koninkrijk der hemelen, de kerk, welker Koning *Christus* is afgebeeld door het voorgaande koninkrijk van David, en bijzonder door het bloeiende en vrederijke koninkrijk van Salomo. Verg. Micha 4:4 met de aantekening. **het koninkrijk der dochteren van Jeruzalem.** Dat is, van het volk, van de inwoners van Jeruzalem, dat is van de kerk.

9. **Nu, waarom zoudt gij Gij hinkende dochter van Zion. zo groot geschrei maken?** Hebr. *schreien schreiende*, of *met geschrei schreien*; dat is, zulk een getier van kermen en klagen maken, vanwege het lijden dat u eerst zal overkomen. **Is er geen Koning onder u?** Alsof God zeide: Het zal wel niet anders schijnen dan of gij geen koning noch raadgever had, wanneer gij in de Babylonische gevangenschap zult moeten doorgaan; maar Hij is daarom niet verloren, Hij zal zich op zijn tijd opoebaren en zijn rijk onder u herstellen. **Is uw Raadgever vergaan,** Verg. Jes. 9:5 op het woord *Raad*. **dat u smart, als van een barendes vrouw, heeft aangegrepen?**

10. **Lijd smart en arbeid om voort te brengen, o dochter Sions!** Gelijk een vrouw, die in arbeid is om een vrucht ter wereld te brengen; gij hebt er reden toe, het moet vooreerst zo zijn, maar de uitkomst zal blijde zijn; verg. Jes. 26:17,18,19. **als een**

barendes vrouw; want nu zult gij *wel* uit de stad henen uitgaan, Dat is, al haast. Zie Hos. 10:3. Alzo onder Micha 5:3, en Micha 7:10. **en op het veld wonen,** Buiten uw land gaan dolen en verstrooid worden. **en tot in Babel komen, maar aldaar zult gij gered worden; aldaar zal u de HEERE verlossen** Tot een bewijs dat uw koning behouden is, en tot een voorbeeld van de geestelijke verlossing en oprichting van het koninkrijk van *Christus*, die de ware *losser* en *rantsoeneerder* van zijn volk is. Zie. Gen. 48:16; Job 19:25; Jes. 59:20. **uit de hand uwer vijanden.** Hebr. *palm*.

11. **Nu zijn wel vele heidenen tegen u verzameld,** O Zion, of dochter van Zion. die daar zeggen: **Laat ze ontheilgd worden,** Door bloedvergieten, schenden, plunderen en allerlei verwoesten. Zie Num. 35:33; Ps. 106:38, en verg. Ezech. 7:21 met de aantekening. **en laat ons oog schouwen aan Sion.** Te weten onze wens of lust, in hun ongeluk of verderf. Verg. Ps. 22:18.

12. **Maar zij weten de gedachten des HEEREN niet,** De heidenen, Jeruzalems vijanden. **en verstaan Zijn raadslag niet; dat Hij hen vergaderd heeft als garven tot den dorsvloer.** Wanneer Hij de vijanden zal gebruikt hebben omn zijn volk door hen te tuchtigen en te verootmoedigen dat Hij dan een schrikkelijk oordeel over die vijanden zal uitvoeren. Verg. Jes. 21:10, en Jer. 51:33; Joel 3:13,14 met de aantekening aldaar.

13. **Maak u op en dors, o dochter Sions!** Om uw verdrukkers en vijanden te vertreden en te vernielen, door de kracht van uw Hoofd en Koning *Jezus Christus*. Verg. Jes. 41:15,16. **Want Ik zal uw hoorn** Dat is, uw macht onverwinnelijk maken. Zie Deut. 33:17. **ijzer maken,** Hebr. *stellen*, alzo in het volgende. **en uw klauwen koper maken,** Hebr. *stellen*, alzo in het volgende. **en gij zult vele volken verpletteren; en Ik zal hunlieder gewin den HEERE verbannen,** Dit zit op het gebruik van het verbannen *ener* natie, als wanneer het volk

vernield werd en hun goed de Heere toebehoorde. Zie Deut. 2:34; Joz. 6:17,18,19, en verg. verder Zach. 14:20. **en hun vermogen den Heere der ganse aarde.**

14. **Nu** Alsof de Heere zeide: Maar dewijl het voor deze tijd, om uw zonden wil, alzo moet gaan, gelijk Micha 4:10,11 gezegd is, zo zal het al vergeefs zijn, wat gij daartegen met al uw gewoel zoudt mogen voornemen, want gij moet toch naar Babel. Het is een aanspraak tot de inwoners van Jerzuallem, met wie de profeet in de volgende woorden zich samenvoegt door het woord *ons*. Doch sommigen houden het voor een spotachtige aanspraak aan de Babyloniërs, alsof God zeide: Doet vrij uw best, gij krijgers van Babel **gelijk gij dan ook voorzeker doen zult**, evenwel zult gij daardoor mijn genadewerk, dat Ik voorheb *waarvan in het volgende hoofdstuk*, niet kunnen beletten. anders: *nu zult gij met benden samengehoopt, samengepakt worden*, te weten, door de belegering, gelijk volgt. Dit vers hechten sommigen aan het volgende hoofdstuk als het eerste vers daarvan., **rot u met benden**, Dat is, doe uw best, met al uw krijgsmacht. **gij dochter der bende**, Dat is, gij krijgers, die gij meent in de krijg zo ervaren en met krijgdsvolk zo voorzien te zijn dat gij geen vijand hebt te vrezen; of gij die gewoon zijt met benden en troepen uit te lopen om, als struikrovers en straatschenders, de reizende lieden te beroven, gelijk Micha 2:8. Zie van het Hebr. woord, betekende een *bende*, of *troep* van soldaten, enz. 2 Sam. 3:22; Jer. 18:22, en verg. Israëls voorbeeld, Hos. 4:2, en Hos. 6:9, en Hos. 7:1. aangaande de manier van spreken, *dochter der bende*, verg. Job 5:7, en Zach. 4:14. **hij zal een belegering tegen ons stellen**; De vijand, de koning van Babel. Dit zijn woorden van de profeet alsof hij zeide: Dit zal ons voorzeker overkomen, gij doet er tegen wat gij wilt of moogt. **zij zullen den rechter Israels met de roede op het kinnebakken slaan.**

Micha 5

1. **En gij**, Dat is, u aangaande. **Bethlehem Efratha!** Zie Gen. 35:16,19; Richt. 12:8, met de aantekening. Hebr. *Bethlehem*; dat is, *broodhuis*; gelijk *Efrath* of *Efratha* welke ook de naam was van *Kalebs huisvrouw*, 1 Kron. 2:19,24 komt van *vruchtbaarheid*. **zijt gij klein** Dat is, *gij zijt geenszins klein*, Matth. 2:6. Of *hoewel gij klein zijt*, enz. *nochtans zal*, enz. Anders aldus; *Het is wat kleins*, of *gerings*, een kleine zaak, dat gij zijt onder de duizenden, of voorgangers, vorsten, van Juda. Verg. de aantekening van deze plaats, gedaan bij de overpriesters en schriftgeleerden voor de koning Herodes, Matth. 2:6. De zin is: Gij zijt wel klein naar het uiterlijk aanzien, maar gij zult tot zeer grote waardigheid verheven worden door de geboorte van de *Messias* en Zaligmaker *Jezus Christus*. **om te wezen onder de duizenden van Juda?** Dit ziet op de afdeling van de stammen in hun duizenden, hebbende elke duizend zijn hoofd en overste, of leidsman en voorganger, zie Richt. 6:15; 1 Sam. 10:19, met de aantekening. Idem 1 Kron. 12:20. Daarom staat bij Matth. 2:6, *onder de vorsten*, of *voorgangers*, *leidslieden*, *hertogen*; zijnde daarenboven de twee Hebr. woorden, die *duizend* en een *leidsman*, of *voorganger* betekenen, elkander zeer na verwant en van één oorsprong. **Uit u zal** Naar zijn menselijke natuur en ten aanzien dat het eeuwig en zelfstandig *Woord* van de Vader *vlees* zal worden, zo zal hij in u, o Bethlehem, geboren worden, en alzo *uit u voortkomen*, of *uitgaan*. **Mij voortkomen**, Woorden van God de Vader. **Die een Heerser zal zijn in Israel, en Wiens uitgangen zijn** Of, *hoewel zijn uitgangen*, gelijk het woord *uitgaan*, of *voortkomen*, in het voorgaande gebruikt is van *Christus voortkomst* uit Bethlehem naar zijn mensheid, omdat Hij aldaar uit *Maria* zou geboren worden; alzo wordt hetzelfde Hebr. woord hier nu gebruikt van zijn eeuwige *voortkomst* of *uitgang* van de vader, tot betekenis van zijn eeuwige godheid en Goddelijke geboorte van de Vader, en dat in het veelvoudige getal, *uitgangen*, hetwelk niet vreemd in de Hebr.

taal, inzonderheid tot betekenis van iets groots en iets bijzonders, zie *Obad. 1:21, enz.*, als daar is de eeuwigheid van de Zoon met de Vader en zijn onbegrijpelijke geboorte van dezelve. Zie *Hebr. 1:3. van ouds, van de dagen der eeuwigheid.* Dat is, vóór het begin der schepping, ja van eeuwigheid, of eeuwige tijden af. Verg. Spreuk. 8:22,23,24,30,31; Joh. 1:1, en Joh. 17:5. Dat het *Hebr.* woord *kredem*, als het van God gebruikt wordt, somtijds *eeuwigheid* betekent, zie daarvan *Deut. 33:27* met de aantekening.

2. Daarom zal Hij God. henlieden De Joden. **overgeven,** Of, *laten*, onder de heerschappij en macht hunner vijanden, zo Babyloniërs als anderen, totdat hun koning de *Messias* komt. **tot den tijd toe, dat zij, die baren zal,** Totdat de Israëlietische kerk door de predikatie der apostelen ene menigte van geestelijke kinderen zal voortbrengen, zo Joden als inzonderheid heidenen. Verg. *Jes. 54:1, enz.*, en *Jes. 66:7,8*; of *gelijk sommigen* totdat de arbeid en kindsnood *dat is, het lijden der Joodse kerk* over is, en blijdschap kome, als wanneer ene vrouw verlost is; verg. *Micha 4:9,10*; *Joh. 16:20,21*. Men kan dit ook eenvoudig duiden op de geboorte van den *Messias* uit de maagd Maria. Verg. *Jes. 7:4. gebaard hebbe; dan zullen de overigen* *Hebr. het overige zullen*, enz. **Zijner broederen zich bekeren** Des Heeren *Christus* broeders, namelijk de uitverkorenen uit de heidenen, die zich tot de gemeenschap van *Christus* en zijner kerk zullen begeven, en met de Joden onder één hoofd door één geloof verenigd worden. Zie *Joh. 10:16*; *Ef. 2:11,12, enz.*; *Hebr. 2:11,12. met de kinderen Israels.*

3. En Hij zal De voorzeide heerser, de *Messias*. **staan,** Dat is, steeds bezig zijn met verrichting van zijn ambt, als een getrouwe herder, die goede wacht houdt over zijn kudde, en altijd op de been is, gelijk men zegt. Verg. *Micha 7:14*; *Zach. 1:8*, en *Zach. 3:5*, en de manier van spreken met *Zach. 14:4,12*. Of, Hij zal *staan*, dat is bestaan, een bestendige heerschappij hebben. **en zal weiden** Als een herder zijn kudde, met den staf van zijn

Woord en Geest, of *weiden*, dat is regeren, in enen zin. Zie *2 Sam. 5:2, enz.* Waarom ook voor *heersen, Micha 5:1*, staat *Matth. 2:6, weiden. in de kracht des HEEREN*, Zijns Vaders, die ook zijn eigen kracht is. Zie *Joh. 10:38*, en *Joh. 14:10*; waarom hem de *hhogheid* of voortreffelijkheid *van den naam van zijn Vader* wordt toegeëigend. Verg. *Joh. 5:18*; *Filipp. 2:6*; *Hebr. 1:3,5. in de hoogheid van den Naam des HEEREN*, Zijns Vaders, die ook zijn eigen kracht is. Zie *Joh. 10:38*, en *Joh. 14:10*; waarom hem de *hhogheid* of voortreffelijkheid *van den naam van zijn Vader* wordt toegeëigend. Verg. *Joh. 5:18*; *Filipp. 2:6*; *Hebr. 1:3,5. Zijns Gods, en zij zullen wonen*, Zijne onderdanen of schapen zullen een gerusten, vasten en zekeren staat hebben onder dezen heerser en herder. Verg. *Micha 4:4, enz. want Of, wanneer Hij nu groot zal zijn, enz. nu zal Hij* Dat is, al haast, ter gezetter tijd. Zie *Micha 4:10. groot zijn tot aan de einden der aarde. Of, worden; anders: groot gemaakt worden;* dat is, zijne eer en heerlijkheid zal wassen, uitgebreid en vermaard worden, door de predikatie van het *Evangelie* en de werking van den Heiligen Geest onder de heidenen; of, Hij zal zijne grootheid en heerlijkheid alzo bewijzen, tot aan de uiterste einden der aarde.

4. En Deze zal Vrede zijn; Dit is een reden, waarom de kerk van *Christus* zo vast en vredig *wonen* zal, als in het voorgaande beloofd is; om dat *Christus Verde* zal zijn; dat is, zijn geestelijken en goddelijken vrede haar onfeilbaar en in alle manieren geven en beschikken, dien haar geen vijand zal kunnen ontnemen, *verg. Richt. 6:24, en Joh. 14:27*, hoewel zij in de wereld veel zal moeten lijden; waartegen zij in het volgende getroost wordt. **wanneer Assur in ons land zal komen,** Hier wordt de kerk ingevoerd, betuigende hare gerustheid en vertrouwen, dat zij op dezen haren Koning heeft, tegen alle vijandelijkheid, die haar zal mogen bejegenen. Verg. *Jes. 41:25*, en *Jes. 59:19*, met de aantekening. De eenvoudigste zin dezer figuurlijke woorden schijnt te zijn:

Wanneer de vijanden der kerk en de kinderen dezer wereld *afgebeeld door de vijandelijke Assyriërs en Nimrods land* haar over last zullen doen, *hetwelk zij van tevoren wel weet dat haar zal wedervaren* dat zij alsdan van haren Koning *die, in Micha5:5, gezegd wordt van Assur te redden* daartegen genoeg, ja overvloediglijk, met tegenweer en wederwraak voorzien zal zijn, om haar geestelijken staat te handhaven en de vijanden te straffen; *alzo wel, alsof zij zeven* Dat is, genoeg, of veel, een zeker getal voor een onzeker. Verg. Pred. 11:2 met de aantekening., of *acht* heirlegers onder zoveel krijgsoversten kon te velde brengen tegen de Assyriërs en Chaldeën; en dat vooreerst door het zwaard en het goddelijke Woord, en het middel der kerkelijke tucht *welke de geestelijke wapenen der kerk zijn* gebruikt van herders en regeerders der kerk *waarvan sommigen dit alleen verstaan, alsook van de bekering der voorzeide vijanden tot de gemeenschap der kerk en haar kerkelijke en geestelijke weiding en regering.* Daarna ook, nu en dan, uiterlijk en lichamelijk *gelijk anderen hier bijvoegen* wanneer het den Zoon Gods believeen mag zijne kerk van der vijanden overval door zijne helden, die Hij ten beste van zijn volk verwekken kan, te verlossen en de vijanden te verdelgen, zulks Hij zelf ten laatste eens volkomenlijk zal doen. Verg. Micha 5:8,14. en **wanneer hij in onze paleizen zal treden, zo zullen wij tegen hem stellen** Of, *over hem verwekken, doen opstaan,* verkiezen, beroepen, ordineren, te weten, door de regering en het beleid van onzen Koning en zijnen Geest. Zie Hand. 13:2, enz., idem Hand. 20:28; Ef. 4:11. **zeven** Dat is, genoeg, of veel, een zeker getal voor een onzeker. Verg. Pred. 11:2 met de aantekening. **herders,** Kerkelijke en politieke regenten, ook krijgsoversten, gelijk het krijgsvolk ook *kudden* genoemd worden. Zie Jer. 49:19,20 met de aantekening. **en acht vorsten** Of, *voornamen, geweldigen, stadhouders.* Zie Ezech. 32:30. **uit de mensen.** Hebr. *des, of een mensen, der mensen;* dat is, naar sommigen gevoelen, uit de gemene lieden. Verg. Ps. 4:3. Zodat de

slechtsten van Gods kerk, door wettelijk beroep en den Geest des Heeren *Christus,* bekwaam zullen worden tot tegenstand; gelijk God *Mozes* en *Aäron,* enz., en *Christus* zijne apostelen, uit de menigte, en voorts de anderen door de apostelen en zijn volk, beroepen en daartoe ingesteld heeft. Zie Hand. 4:13. Of, men kan het aldus nemen: *de vorsten der mensen;* dat is, de treffelijksten en dappersten, die in het midden van ons begaafd zijn met den geest der dapperheid. Verg. Ps. 149:6,7,8,9 met de aantekening, idem Joh. 16:8,9,10,11, en 2 Cor. 10:4,5.

5. Die zullen het land van Assur afweiden met het zwaard, en het land van Nimrod Zie Gen. 10:8,9,10. **in deszelfs ingangen.** Of, *openingen, deuren* des lands, dat is, frontieren, grenzen, of waar het land open is. Anders: *met deszelfs lands eigen blote zwaarden,* omdat een ander verwant Hebr. woord alzo genomen wordt; zie Ps. 55:22, met de aantekening. **Alzo zal Hij ons redden van Assur,** De heerser, die uit Bethlehem zal voortkomen, zal dat doen, gebruikende daartoe en zegenende de voorzeide middelen. **wanneer dezelve in ons land zal komen, en wanneer hij in onze landpale zal treden.**

6. En Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van den HEERE, Omdat uit Jakobs overblijfsel *Christus naar het vlees* en zijne apostelen, en voorts uit de algemene kerk leraars zouden voortkomen, die door de predikatie van het *Evangelie* van de zaligmakende genade, vele volken zouden bedruipen en overgieten als met een hemelsen dauw en lieflijke regendroppelen, waarbij de Geest des Heeren *wiens werk dat alleen is* alzo zou werken in de harten der uitverkorenen, dat er menigten van gelovigen ter ere Gods zouden opschieten, of geboren worden, wassen, groeien en bleoien, enz. Verg. Ps. 110:3; Jes. 26:19, en Jes. 66:8,9; Ezech. 47:7 met de aantekening, enz.; idem 1 Cor. 3:6,7. **als droppelen op het kruid, dat naar geen man wacht,** Dat is, zodat dit gewas louter en alleenlijk een werk Gods zal zijn ven boven. Verg. Job 38:26,27, met de

aantekening. noch mensenkinderen verbeidt.

7. Ja, het overblijfsel van Jakob zal zijn onder de heidenen, in het midden van vele volken, als een leeuw onder de beesten des wouds, Vrijmoedig in zijnen weg, en zijnen vijanden vreeslijk, door de onoverwinnelijke kracht van hun Hoofd *Christus den leeuw uit Juda, Openb. 5:5* en van zijn Geest. Zie Joh. 16:33; 1 Joh. 5:4,5. Sommigen stellen tegen elkander der kerken *dauw*, als lieflijk voor de boetvaardigen, en den *leeuw*, als vreeslijk tegen de onboetvaardigen en hardnekkigen, in het gebruik der sleutels van het hemelrijk. als een jonge leeuw onder de schaapskudden; dewelke, wanneer hij doorgaat, zo vertreedt en verscheurt hij, Verg. Ps. 7:3. dat niemand redde.
8. Uw hand zal verhoogd zijn boven uw wederpartijders, Dat is, macht, o Jakob, uit het voorgaande. Verg. Gen. 49:8, en zie Gen. 16:6. en al uw vijanden zullen uitgeroeid worden. Niet alleen de geestelijke, maar ook ten laatste alle lichamelijke, gelijk Micha 5:14.
9. En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE, dat Ik uw paarden uit het midden van u zal uitroeien, De Heere wil hier en in het volgende zeggen dat Hij alles, waarmede zijn volk Hem nu zolang onteerd en vertoorn had, zal wegnemen, te weten den vleselijken arm, allen ijdel, afgodischen en duivelsen toeverlaat; en zijne kerk alzo heiligen, dat zij zich op Hem alleen verlate, Hem alleen godsdienstig ere en diene, en onder zijne bescherming zeker zijnde, door zijne macht en oordelen over al hare vijanden zegeviere. Verg. Hos. 1:7, en Hos. 14:4 met de aantekening. en Ik zal uw wagenen verdoen.
10. En Ik zal de steden uws lands uitroeien, en Ik zal al uw vestingen afbreken.

11. En Ik zal de toverijen uit uw hand uitroeien, en gij zult geen guichelaars hebben. Zie Lev. 19:26.
12. En Ik zal uw gesneden beelden en uw opgerichte beelden uit het midden van u uitroeien, dat gij u niet meer zult nederbuigen voor het werk uwer handen. De afgodische beelden.
13. Voorts zal Ik uw bossen uit het midden van u uitroeien, Ter ere der afgoden gesticht, en tot afgoderij gebruikt; zie Deut. 12:3, en Deut. 16:21, met de aantekening en verg. hiermede Ezech. 43:7,8,9. en Ik zal uw steden verdelgen.
14. En Ik zal in toorn en in grimmigheid wrake doen aan de heidenen, die niet horen. Dat is, gehoorzaam. Verg. Jes. 60:12; Jer. 12:17. Anders: *welke te weten, wraak, dat is, desgelijks zij niet hebben gehoord; dat is, desgelijks nooit tevoren gehoord is.*

Micha 6

1. Hoort nu, wat de HEERE zegt: Maak u op, twist met de bergen, Sommigen nemen dit, als *tegen* de bergen, verstaande door de *bergen* de groten, en door de heuvelen den gemenen man; maar het schijnt dat *met* hier zoveel is alsof de Heere zeide: Neem de bergen als te hulp, tot getuigen. Of, doe het, *voor, bij*, in tegenwoordigheid, enz., want God gebiedt den profeet in het volgende, de bergen aan te spreken, tot overtuiging en beschaming der mensen; verg. Deut. 4:26, en Deut. 32:1; idem Micha 1:2 met de aantekening. en laat de heuvelen uw stem horen.
2. Hoort, gij bergen! den twist des HEEREN, mitsgaders gij sterke fondamenten der aarde! Dat is, gij vastgefondeerde aarde; of, gij gronden, wortelen, afsnijdingen *gelijk Jona 2:6* der bergen, rotsen en klippen, die als ene vastigheid of sterkte des aardrijks zijt. want de HEERE heeft een twist met Zijn

volk, Of, *pleit, rechtzaak*. Verg. Jes. 1:18, en Jes. 5:3,4, en Jes. 43:26, met de aantekening. en Hij zal Zich met Israel in recht begeben.

3. O Mijn volk! wat heb Ik u gedaan, Verg. Jer. 2:5,31. en waarmede heb Ik u vermoeid? Betuig tegen Mij.

4. Immers heb Ik u uit Egypteland opgevoerd, en u uit het diensthuis verlost; Hebr. *huis der dienstknechten, of slaven*, gelijk dikwijls. Zie Exod. 20:2. en Ik heb voor uw aangezicht henen gezonden Mozes, Aaron en Mirjam. Die ook ene profetes was. Zie Exod. 15:20; Num. 12:2.

5. Mijn volk! gedenk toch wat Balak, de koning van Moab, beraadslaagde, Hoe hij met alle middelen mijn vloek over u zocht te brengen, en hoe Ik dien in zulk een heerlijken zegen veranderde. Zie Num. 22:5, en Num. 23:7, en Num. 24:1,14; Deut. 23:4,5; Joz. 24:9,10; Openb. 2:14. en wat hem Bileam, de zoon van Beor, antwoordde; *en wat geschied is van Sittim af* Waar gij zo schandelijk hoereerdet met den Baäl=Peor, Num. 25. tot Gilgal toe, Waar Ik, volgens mijne beloften, u, niettegenstaande uw veelvoudige ondankbaarheid, droogvoets door de Jordaan geleid en in het beloofde land gebracht hebbende, mijn verbond als opnieuw met u bevestigd heb door de besnijdenis. Zie Joz. 3: en Joz. 5:2. opdat gij de gerechtigheden des HEEREN kent. Dat is, de rechtvaardige daden, die de Heere voor u gedaan heeft tegen uwe vijanden, verlenende u die heerlijke overwinningen, van de koningen der Midianieten, idem Dihon en Og. Zie Num. 31:7,8; Deut. 2:33, en Deut. 3:3. Sommigen verstaan door de *gerechtigheden* des Heeren zijn grote *getrouwheid* in het houden zijner beloften, of zijn oneindige *barmhartigheid*. verg. Richt. 5:11; 1 Sam. 12:7; Dan. 9:16, met de aantekening.

6. Waarmede zal ik den HEERE Hier wordt het volk ingevoerd, als antwoordende op de voorgaande woorden van den profeet, en vragende wat zij dan zouden moeten doen,

dat God behagen mocht. **tegenkomen**, Dat is, bejegenen, tegemoet gaan. Alzo wordt het Hebr. woord genoemn, Deut. 23:4; Neh. 13:2, enz.; of *voorkomen*, dat is, zijn toorn en straf ontgaan. *en mij bukken voor den hogen God?* Hebr. *den God der hoogheid*. Zal ik Hem tegenkomen met brandofferen, met eenjarige kalveren? Hebr. *zonen, of kinderen van een jaar*.

7. Zou de HEERE een welgevallen hebben aan duizenden van *rammen*, Dit kan men nemen als het antwoord van den profeet op de voorgaande vraag van het volk, waarop hij met deze manier van vragen wel uitdrukkelijk ontkent dat het met het uiterlijk offeren zou te doen zijn, al deden zij dat nog zoveel. *rammen, aan tien duizenden van oliebeken?* Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding, Tegenbewijs des volks, alsof zij zeiden: Is het met beesten te offeren niet te doen, zullen wij dan mensen, ja onze eerstgeborene zonen, offeren? Zouden wij daarmede den vrede met God kunnene maken? Gelijk zij gewoon waren hunne kinderen, op zijn heidens, den afgoden te offeren; zie Lev. 18:21; 2 Kon. 23:10; Jer. 7:31, en Jer. 19:5,6; Ezech. 16:20,21, en Ezech. 23:39 met de aantekening. Aldus drukt de profeet zeer levendig uit met hoedanige gedachten zij zwanger gingen, en waarin zij *als huichelaars* den waren godsdienst en bekering stelden. **de vrucht mijns buiks voor de zonde mijner ziel?**

8. Hij heeft Namelijk den Heere. u bekend gemaakt, o mens! Door zijn woord; zodat gij gene ontwetendheid kunt voorwenden, en evenwel doet gij regelrecht daartegen, *gelijk hun in het volgende verweten wordt* en dan wilt gij u nog wijsmaken dat God met uw offeren moet tevreden zijn, alsof er dan niets aan schortte en niets anders van u te eisen zij. **wat goed is; en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen, Of, gericht.** Zie Gen. 18:19; 1 Kon. 10:9; Jer. 4:2 met de aantekening. Deze eis Gods was zo klaar en overvloedig in zijn Woord uitgedrukt, dat zij,

het tegendeel doende *gelijk zij deden* zonder alle onschuld waren. **en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen** Hebr. *ootmoedig zijn wandelen, of zich verootmoedigen met wandelen, of wandelende*. Zie van zulke samenvoeging van twee woorden Ps. 45:5. **met uw God?** Zie Gen. 5:22.

9. De stem des HEEREN roept Alsof de profeet zeide: Dat gij nu geheel anders doet dan gij wel weet dat God van u eist, en dat gij daarmee zijne straffen verdient en veroorzaakt, zulks wordt dagelijks door zijne profeten, en nu door mij, gepredikt en openlijk aangezegd. **tot de stad Jeruzalem:** sommigen duiden het op Samaria uit Micha 6:16, of op beide deze hoofdsteden. (**want Uw Naam ziet** Dat is, Gij zelf, o Heere, *vol van heerlijkheid en majesteit* weet alles. Zie Deut. 28:58. **het wezen**): Of, *water is*, dat is alle ding; of wat er omgaat, hoe het er gesteld is. Anders: *ziet naar de wijsheid die in de ware bekering bestaat*. Anders: *de wijsheid dat is een wijs man zal uwen naam zien*; dat is, zal merken dat Gij het zijt, dat het uwe woorden en werken zijn, en zich daarnaar regelen. Zie van het Hebr. woord Job 5:12. **Hoort de roede**, Dat is, de profetie van Gods roede, dat is, straffen en plagen. Zie Job 9:34; Jes. 10:5; Klaagl. 3:1 met de aantekening. **en wie ze besteld heeft!** Dat is, dien die deze roede, of *dat kwaad verordineerd*, plaats en tijd bestemd heeft. Of, vragenderwijze: *Wie heeft ze besteld?* Te weten, anders dan God. Zie gelijke woorden van het *zwaard des Heeren*, Jer. 47:7, en verg. Jes. 30:32 met de aantekening.

10. Zijn er niet nog, Of, *heeft niet nog een ieder een goddeloos huis? of een huis eens goddelozen? en schatten der goddeloosheid* Die met goddeloosheid, schenderij en onrecht verkregen zijn.? of, *met sommigen aldus: Zijne r niet nog, in het huis der goddelozen, schatten der goddeloosheid* Die met goddeloosheid, schenderij en onrecht verkregen zijn.? maar het schijnt dat de profeet ziet op de algemeenheid der boosheid, dat een ieder foorgaans met onrechtvaardigheid omging. Verg. Micha 7:2,3, enz. Doch het Hebr. woord, *zoals het*

hier in den Hebr. tekst staat kan ook genomen worden voor *is*, of *zijn*. Zie dergelijke 2 Sam. 14:19, in de aantekening, waaruit deze verscheidenheid ontstaat. **in eens ieders goddelozen huis**, Na zoveel goddelijke waarschuwingen en kastijdingen, is *het nog* evenwel overal vol van goddeloosheid Die met goddeloosheid, schenderij en onrecht verkregen zijn. **en onrecht. schatten der goddeloosheid** Die met goddeloosheid, schenderij en onrecht verkregen zijn. **en een schaarse** Of, *scherp*, dat is, wat te klein is. Hebr. *ene efa der magerheid*. **efa**, Zie Exod. 16:36, en Deut. 25:15,16; Ezech. 45:10,11, enz. **dat te verfoeien is?** Of, *verfoeid wordt, behoort verfoeid te worden*.

11. Zou ik rein zijn, Dat is, zou iemand kunnen rein zijn, enz. **met een goddeloze weegschaal** Hebr. *weegschalen der goddeloosheid*, en alzo *weegstenen des bedrogs*. **en met een zak van bedriegelijke weegstenen?** Namelijk van gewicht, dat zij in zakken hadden. Zie Lev. 19:36, en Deut. 25:13, enz. Geenszins *wil de Heere zeggen* zal Ik zulken voor rein houden; maar voor alzulken houden, en alzo behandelen, gelijk volgt.

12. Dewijl haar rijke lieden vol zijn van geweld, Van Jeruzalem, in Micha 6:9, of aldus, *welker, namelijk, stad Jeruzalem rijken*, enz., *en welker inwoners*, enz. **en haar inwoners leugen spreken, en haar tong** Der inwoners. **bedriegelijk is in haar mond;** Hebr. *bedrog*.

13. Zo zal Ik u ook krenken, Gij inwoners van Jeruzalem, of gij volk, Ik zal u krenken, krank, zwak maken, enz. **u slaande, en verwoestende om uw zonden.**

14. Gij zult eten, maar niet verzadigd worden, en uw nederdrukking Gij die nu zo fier daarhenen praat en het hoofd omhoog steekt. Zie Micha 2:3. **zal in het midden van u zijn;** Of, *binnen in u, in uw binnenste*. Dit kan men duiden op de grote benauwdheid, die zij binnen de stad zouden lijden ten tijde der Babylonische belegering. Sommigen nemen het alsof God zeide: Gij zelf zult de oorzaak zijn van uwe ellenden, en

niemand anders: of, gij zult voor uwe ogen moeten zien, dat gij van tijd tot tijd zult vervallen, totdat gij te gronde gaat. **en gij zult aangrijpen, Of, verrukken, verroeren, verbrengen,** van ene plaats in de andere, te weten, vrouw en kinderen, idem, goed en have, om die te behouden en daarvan te brengen, of te bergen, maar tevergeefs. **maar niet wegbrengen,** Dat is, zoudt mogen verkrijgen en menen al vrij en geborgen te zijn. **en wat gij zult wegbrengen,** Dat is, zoudt mogen verkrijgen en menen al vrij en geborgen te zijn. **zal Ik aan het zwaard overgeven.**

15. Gij zult zaaien, maar niet maaien; gij zult olijven Hebr. *den olijfboom*. treden, Dat is, persen. maar u met olie niet zalven, en most, Dat is, druiven treden. Verg. Amos 5:11; Zef. 1:13. maar geen wijn drinken.

16. Want de inzetten van Omri worden onderhouden, Versta, de afgoderijen die Omri en zijn zoon Achab onder de tien stammen op het allerhoogste hebben bevorderd; zie 1 Kon. 16:16,25,30,31 met de aantekening. **en het ganse werk van het huis van Achab; en gij wandelt in derzelve raadslagen;** Raadslagen van Omri en Achab, om bij alle wegen en met alle handelingen de afgoderij te stijven en den gansen staat van het land daarnaar te vormen. **opdat Ik u stelle tot verwoesting,** Waardoor gij het alzo maakt, dat Ik u zal moeten stellen, enz.; verg. Jer. 18:16, en Jer. 27:10,15, en Jer. 32:31; Klaagl. 2:14; Ezech. 8:6, enz. met de aantekening. **en haar inwoners Van Jeruzalem. tot aanfluiting;** Zie 1 Kon. 9:8. **alzo zult gij de smaadheid Mijns volks dragen.** Dat is, de straf der smaadheid en schande, die gij mijn volk, *bijzonderlijk den armen en nooddruftigen* met de voorzeide schandelijke werken hebt aangedaan. **Of, de smaadheid van mijn volk;** dat is, die mijn volk verdiend heeft. **Alzo, smaadheid mijner jeugd;** dat is, die ik in mijne jeugd verdiend, of op mijn hals gehaald heb; Jer. 31:19.

1. **Ai mij!** Dit is een weklacht van den profeet, in naam der kerk, over de algemene boosheid van het volk. **want ik ben, Of, dat ik ben,** enz. **als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld;** Hebr. *als de inzamelingen der zomervruchten, of des zomers en als de nalezingen van den wijnoogst;* dat is, het gaat mij als een reiziger, die na den oogst geen rijpe vruchten vindt om zich te verkwikken, dat hem zeer verdrietig valt; also *wil de profeet zeggen* verdriet het mij ten hoogste, dat ik niets goeds onder het volk zie of verneem, gelijk in het volgende verklaard wordt. Verg. hiermede Deut. 32:32; Ps. 12:2,8, en Ps. 14:2,3; Jes. 24:13; Jer. 5:1; Ezech. 22:30; Hos. 11:7, enz. **als wanneer de nalezingen in den wijnoogst geschied zijn; er is geen druif om te eten;** Of, *tros* van druiven, gelijk Num. 13:23,24. **mijn ziel begeert Anders: noch vroegrijpe vrucht, die mijne ziel begeert. vroegrijpe vrucht.** Die zeer aangenaam is en waarnaar men zeer verlangt, en verblijd is als men ze vindt. Zie Jes. 28:4; Jer. 24:2; Hos. 9:10 met de aantekening.
2. **De goedertierene is vergaan** Verg. Ps. 12:2; Jes. 57:1 met de aantekening aldaar. **uit het land, Anders: van de aarde. en er is niemand oprecht onder de mensen;** Hebr. *recht, of richting.* Zie Ps. 7:11. Hetzelfde woord staat ook in Micha 7:4. **zij loeren altemaal op bloed, Hber. bloeden;** dat is, doodslag en moordenarij. Zie Gen. 4:10, en Gen. 37:26. **zij jagen, een iegelijk zijn broeder, met een jachtgaren.** Om hem met handelingen in het net te krijgen, te vangen, en als een roof te verslinden. Verg. Ps. 10:8,9,10, en Ezech. 19:3,6, enz.
3. **Om met beide handen wel dapper kwaad te doen, Of, de handen zijn tot kwaad, om goed te doen, dat is, iemands zaak te bevorderen eist de vorst te weten, geschenken en de rechter te weten, eist tot vergelding. Of, ten kwade zijn de handen zeer kloek, enz. Of, opdat beide handen, enz. kwaad mogen doen. Of, beide handen zijn er op uit, of zijn bezig, om dergelijk, of**

dapperlijk, meesterlijk, kunstiglijk kwaad te doen, dat is te beschadigen. Zij zijn met al hun verstand leggen zij zich daarop. Van het Hebr. woord, dat hier is overgezet *wel dapper*, zie Jona 4:4. **zo eist de vorst**, Te weten, *giften, geschenken*. Verg. Hos. 4:18. **en de rechter oordeelt om vergelding**; Dat is, om geschenken. **en de grote spreekt** Zie 2 Kon. 25:9. **de verderving** Dat is, hij durft wel onbeschaamd spreken wat verdriet, schade en jammer hij voorheeft anderen aan te doen; of hetgeen waardoor hij zijn eigen ziel in het verderf brengt. **zijner ziel**, Dat is, waar bij *lust of begeerte* toe heeft, wat hem slechts lust dat durft hij zeggen, bedenken en doen. Zie Ps. 27:12, en verg. Micha 2:2. **en zij draaien ze dicht ineen**. Te weten, de schenderij. Gelijk men verscheidene kleine koorden of zelen tezamen draait om een dik touw daarvan te maken, alzo draaien zij hun schendige praktijken met elkander vast en dicht ineen, samenspannende met elkander, en zich verbindende, sterkende, om zonder fout hunne boosheid uit te werken. Verg. Pred. 4:12; Ps. 129:4; Jes. 5:18.

4. **De beste van hen is** Dat is, dien men voor den minste in boosheid zou rekenen. **als een doorn**; Zie Ezech. 2:6. **de oprechtste is scherper dan een doornheg**; Verg. Spreuk. 15:19. **de dag uw** Of, *uwer bezoeking*; versta den dag uwer bezoeking. **er** De bestemde tijd. Zie Joel 1:15. **wachters**, Dat is, profeten; versta, dien de profeten, u van God toegezonden, geprofeteerd hebben. Zie Ezech. 3:17. **uw** Of, *uwer bezoeking*; versta den dag uwer bezoeking. **bezoeking**, Dat is, straf. Zie Gen. 21:1. **is gekomen**; Dat is, zal zekerlijk komen, het is ophanden, dat u God bezoeken zal. **nu zal** Dat is, al haast. Zie Hos. 10:3. **hunlieder** Deze booswichten, die boven beschreven zijn. **verwarring wezen**. Gelijk zij alle verwarring hebben ingevoerd en alle boosheid samengedraaid, alzo zullen zij nu in de uiterste verwarring en verbijstering wederingewikkeld worden, zulks dat zij van benauwdheid niet zullen weten wat te doen of te laten, waaruit of waarin, gelijk men zegt.

Verg. 2 Kron. 36; Jer. 39; Ezech. 4, en Ezech. 24:3,4,5,6,9,10,11.

5. **Geloof een vriend niet, Of, vertrouwt**; geloof en trouw is weg, wil de profeet zeggen. Verg. Jer. 9:4,5. Sommigen nemen het als een heilzamen raad, dien den profeet den vromen geeft van hetgeen zij hadden te vermijden. **vertrouwt niet op een voornaamsten vriend**; Of, *leidsman, voorganger, leraar*, die met raad en daad voorgaat en bijstaat. Zie Ps. 55:14; Spreuk. 16:28, en Spreuk. 17:9 met de aantekening. **bewaar de deuren uws monds** Dat gij de geheimen van uw hart niet openbaart, om niet bedrogen en verraden te worden. **voor haar**, Dat is, uw vrouw; verg. Deut. 13:6, en zie de aantekening aldaar. Hebr. *de liggende, of liggeres van uwen schoot Of, boezem.. die in uw schoot Of, boezem. ligt. Of, slaapt, ligt te slapen*; gelijk *nederliggen voor slapen genomen wordt*, en wijders ook voor *sterven, of ontslapen*; zie Deut. 31:16.
6. **Want de zoon veracht den vader, Of, onteert, acht klein, of gering. de dochter staat op tegen haar moeder, de schoondochter tegen haar schoonmoeder; eens mans vijanden Of, eens mensen**. Deze plaats heeft de Heere Christus gebruikt, Matth. 10:35,36; hoewel tot een ander einde. **zijn zijn huisgenoten**. Hebr. *mensen, of lieden van zijn huis*; dat is, die van zijn eigen huisgezin zijn hem ontrouw, verraden hem.
7. **Maar ik zal Of, daarom. uitzien naar den HEERE, Of, wacht houden**. Verg. Ps. 5:4 met de aantekening. Dit spreekt de profeet in den naam der kerk, of de kerk zelve, zich oprichtende door geloof op Gods genade en belofte. **ik zal wachten op de God mijns heils**; Of, *hopen*. mijn God zal mij horen.
8. **Verblijd u niet over mij, Omdat ik in kruis en lijden ben. o mijn vijandin! Gij gemeente der goddelozen, mijne vervolgst**. De kerk vergelijkt zichzelf bij ene vrouw, en alzo ook hare vijanden. **wanneer ik gevallen ben**, In kruis en tegenspoed. Zie Spreuk. 24:16. **zal ik weder opstaan**; Of,

sta ik, enz. Hebr. eigenlijk, *ben ik weder opgestaan*, dat is, zal ik zekerlijk weder opstaan, te weten, uit mijn kruis. **wanneer ik in duisternis** Zie Gen. 15:12. **zal gezeten zijn**, Of, *zitte, is mij de HEERE een licht*. zal de HEERE mij een licht zijn. Zie Ps. 27:1.

9. Ik zal des HEEREN gramschap Dat is, plagen, kastijden, uit zijne gramschap voortkomende; verg. Ezech. 7:3. **dragen**, Met een boetvaardig en geduldig hart, gelijk het volgende uitwijst. **want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twiste, en mijn recht uitvoere;** Dat is, mijn rechtzaak, mijn proces, dat ik niet tegen God *voor wien ik mij schuldig ken* maar tegen mijne vijanden open heb staan. Zie Ps. 35:1. **Hij zal mij brengen aan het licht;** Of, *hervoorbrengen, uitvoeren*, uit de duisternis, gelijk in het voorgaande vers gezegd. **ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid.** Door welke Hij mij recht zal geven tegen mijne vijandin, mij verlossende en haar straffende; of aan zijn heil, dat Hij mij, naar zijne beloften, getrouwelijk zal bewijzen. Verg. Micha 6:5 met de aantekening.

10. En mijn vijandin zal het zien, Anders: *Gij o Heere zult mijne vijandin aanzien, te weten, met een toornig aangezicht en haar met schaamte bedekken.* en **schaamte zal haar bedekken; die tot mij zegt: Waar is de HEERE, uw God? Mijn ogen zullen aan haar zien;** Te weten, mijne begeerte, verwachting; of Gods rechtvaardige wraak. Zie Ps. 54:9 met de aantekening. **nu zal zij worden tot vertreding,** Dat is, alhaast, het zal niet lang duren, gelijk in Micha 4:10, en Micha 5:3. **als slijk der straten.** Dat is, tot de uiterste schande en versmaadheid gebracht worden. Zie Job 30:19; Jes. 41:25; Ps. 40:3, met de aantekening; idem 2 Sam. 22:43, en Ps. 18:43.

11. Ten dage als Hij uw Dit is een aanspraak tot de kerk van *Christus*. **muren zal herbouw** Dit is een aanspraak tot de kerk van *Christus*. en, **te dien dage zal het besluit verre heengaan.** Of,

inzetting, ordinantie, te weten, Gods, van zijn eniggeboren Zoon, den *Messias*; dat is, het Evangelie zal wijd en verre uitgebreid worden. Verg. Ps. 2:7, met de aantekening, en Ps. 110:2; Jes. 2:3, en Micha 4:1, enz., en zie hier van de verklaring in Micha 7:14, enz. Anders: *de schatting*, of het tribuut, of *bevel des vijands tirannie en overlast zal verre van u weggedaan worden*. Het Hebr. woord, dat hier en Ps. 2:7 gebruikt wordt van het Evangelische genadebesluit van God, wordt Ezech. 20:25, gebruikt van goddelijke besluiten, of gezette vonnissen zijner straffen en oordelen, zie aldaar.

12. Te dien dage zal het ook komen tot u toe, Te weten, het voorgeselde besluit. Of, *men zal tot u komen*, verstaande zulks van den toeloop der volken tot de kerk Gods. Verg. Jes. 19:23,24, enz. Anders: *Hij de Messias zal tot u komen*, enz. van Assur af, Noordwaarts van Kanaän gelegen. **zelfs tot de vaste steden toe;** en van de vestingen Hebr. *vesting*, of *vastigheid*. **tot aan de rivier, Eufraat. en van zee tot zee,** Hebr. *tot zee van zee*; dat is, van de ene zee tot de andere, van het ene gebergte tot het andere; van het noorden tot het zuiden, van het oosten tot het westen. Kanaän had gebergten in het noorden, oosten en zuiden, en de Dode zee was in het oosten, de Middellandse in het westen; door welke ligging en grenzen van Kanaän de uitbreiding van het Evangelie door de ganse wereld en de vereniging der Joden en heidenen in *Christus* wordt afgebeeld. **en van gebergte tot gebergte.**

13. Maar dit land zal worden tot een verwoesting, Of, *nadat, of als dit land zal geworden zijn*, enz., of *evenwel, nochtans zal dit land*, versta *Kanaän*. Dit is eerst geschied ten tijde der Babylonische verwoesting, en naderhand bij de tijden van het Nieuwe Testament, en gaat voort nog vast ten huidigen dage. Verg. Dan. 9:26,27, enz. **zijner inwoners halve,** Of, *met zijne inwoners*. **vanwege de vrucht hunner handelingen.** Dat is, verdienste, loon. Zie Spreuk. 1:31.

14. **Gij dan, weid Uw volk** Dat is, kerk, verstrooid op aarde en gehaat van de kinderen dezer wereld. **met Uw staf,** Dat is, Woord en Geest. Verg. Ps. 23:4. **de kudde** De schaapskudde, waarbij de gelovigen hier en elders dikwijls worden vergeleken. **Uwer erfenis,** Zie Deut. 32:9, met de aantekening. **die alleen woont,** Als een afgezonderd volk Gods, niet vermengd met de wereld, ketterijen en secten, *waarom zij ook dikwijls vervolgd en in eenzaamheid verdreven wordt* levende nochtans in zekerheid en vertrouwen tegen alle vijanden en de poorten der hel, onder bescherming van haren Herder; zie Num. 23:9; Deut. 33:28; Joh. 15:19; 1 Petr. 2:9; 1 Joh. 5:19, en verg. de manier van spreken met Jer. 49:31. **in het woud, in het midden van een vruchtbaar land;** Hebr. *Karmel.* Zie Jer. 2:7, met de aantekening. **laat ze weiden in Basan en Gilead,** Overvloeiende van schone weiden. Zie Deut. 32:14; Ps. 22:13; Jer. 50:19, en van *Gilead,* Gen. 31:21; Jer. 22:6, met de aantekening. **als in de dagen van ouds.**

15. **Ik zal haar wonderen doen zien,** Mijne kudde, dat is kerk, waarvan in het voorgaande vers. Dit is *Jezus Christus'* antwoord op de voorgaande aanspraak der kerk. **als in de dagen, toen gij uit Egypteland uittoogt.** O Israël.

16. **De heidenen zullen het zien, Of, natiën, te weten, de vijanden der kerk** zullen de heerlijkheid van het koninkrijk van *Christus,* of van zijne kerk moeten aanschouwen. Sommigen verstaan dit van de uitverkorenen onder de heidenen, die met schaamte en bekentenis hunner zonden tot gemeenschap der kerk zullen aankomen, uit vergelijking met Hos. 3:5, en Hos. 11:10,11; idem Jes. 45:14. **en beschaamd zijn, vanwege al hun macht;** Omdat al hun woelen en woeden tegen Gods werk en kerk vergeefs is; of *gelijk sommigen* om de geestelijke macht, die God zijne kerk bij de predikatie van het Evangelie zal verlenen. Zie 2 Cor. 10:4,5,6, en verg. Micha 5:5,8, enz.; Ps. 149:6,7,8,9, met de aantekening. **zij zullen**

de hand op den mond leggen; Niet kunnende of durvende tegenspreken. Zie Richt. 18:19; Job 21:5. **hun oren zullen doof worden.** Van hetgeen zij zullen moeten horen en niet kunnen verdragen; of *gelijk sommigen* de zaken, die zij zullen horen, zullen zo vreemd, wonderlijk en groot zijn, dat hun de oren van het horen, vermits verwondering *om zo te spreken* verdoven zullen.

17. **Zij zullen het stof lekken, als de slang;** Tot een teken van de uiterste vrees en onderwerping, zijnde hun pracht en hoogmoed als ter aarde nedergeworpen, gelijk men in de Oosterse landen zich placht ter aarde neder te buigen, tot een teken van onderwerping en nederigheid. Zie Ps. 72:9, met de aantekening, en verg. Jes. 49:23, alwaar desgelijks gezegd wordt van de bekeerde heidenen. **als kruipende dieren der aarde, Of, slangen, wormen der aarde,** enz. Zie Deut. 32:24 met de aantekening. **zullen zij zich beroeren uit hun sloten;** Dat is, met beroerte, al vrezende, bevende en kruipende uit hunne sloten, of vaste, besloten plaatsen voortkomende *verg. 2 Sam. 22:46; Ps. 18:46, met de aantekening* gelijk slangen, of andere kruipende dieren, uit hare holen voortkruipen. **zij zullen met vervaardheid komen tot den HEERE, onzen God,** Hebr. *zij zullen vervaard zijn, of vrezen tot den Heere,* enz. gelijk Hos. 3:5; zie aldaar, en verg. Hos. 11:10,11. Anders: *zij zullen vrezen, of vervaard zijn voor den Heere,* enz. **en zullen voor U vrezen.** Versta, *veranderende den persoon, gelijk elders* God zelf, den *Messias,* dien den profeet met opheffing des harten en verwondering aanspreekt, gelijk in het volgende; of *de kerk,* met de heerlijkheid en macht van haar Hoofd begenadigd zijnde; verg. Jes. 19:16,17,18, enz. met de aantekening.

18. **Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, Of, wegneemt;** zie Ps. 25:18. **en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis** Dat is, zijne uitverkorenen, gelovigen, of kerk; zie Micha 7:14.

voorbijgaat? Dat is, overziet, niet toerekent, niet aanziet naar zijne gerechtigheid, of in toorn; verg. 2 Sam. 12:13, met de aantekening. **Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid;** Verg. Jer. 3:5,12, en zie het tegendeel ten aanzien van Gods en zijns volks vijanden, Nah. 1:2. **want Hij heeft lust aan goedertierenheid.** Of, *maar.*

19. Hij zal Zich onzer weder ontfermen; Hebr. *Hij zal wederkeren, Hij zal zich onzer ontfermen;* verg. Ps. 71:20, en Ps. 85:7 met de aantekening, idem Num. 11:4; Ps. 45:5. **Hij zal onze ongerechtigheden dempen;** Of, *tenonderbrengen, onderwerpen,* zodat zij niet kunnen opkomen of opstaan tegen ons in het gericht; en voorts door zijne Geest de heerschappij en tirannie der zonden *onder welke wij als dienstknechten en slaven verkocht waren* afschaffen, en ons heilig maken en vernieuwen, hier aanvankelijk, hierna volkomenlijk op welke laatste weldaad dit sommigen alleen duiden. Zie Jes. 52:1; Rom. 6:7. **ja, Gij zult al hun zonden Der uitverkorenen en gelovigen. in de diepten der zee werpen.** Een schone en zeer troostelijke gelijkenis, betekenende dat onze zonden van God niet aangezien, maar in eeuwige vergetenis gesteld, bedekt en als ongeacht en versmoord zullen zijn; verg. Ps. 103:12; Jes. 43:25; Jer. 31:34,37, enz.

20. **Gij zult Jakob de trouw,** Dat is, Jakobs en Abrahams nakomelingen; zie Rom. 9:6,7,8. Of, *de trouw, of waarheid van Jakob, de goedertierenheid, of weldadigheid van Abraham,* dat is, die Gij hun beloofd hebt. Verg. Jer. 2:2, en versta hierdoor den *Messias,* den Middelaar van het genadeverbond, en alles met Hem. Verg. Luk. 1:68,69,70,71,72,73; Rom. 8:32; een heerlijk besluit der profetie, vol van geloof en verwachting van den *Messias.* **Abraham de goedertierenheid geven,** Of, *leveren;* dat is, daarstellen, metterdaad bewijzen en volbrengen. **die Gij onzen vaders van oude dagen af gezworen hebt.** Hebr.

van de dagen der oudheid; dat is, voor langen tijd.